

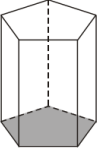
Hình học - Bài: Hình trụ, hình nón, hình cầu

Nguyễn Thành Phát

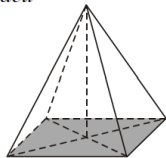
Lớp 9 (chuyên) - Trung tâm Thành Nhân

4/2023

Kiến thức cũ

Hình	Diện tích xung quanh	Diện tích toàn phần	Thể tích
 <p>– <i>Lăng trụ đứng</i> : Hình có các mặt bên là những hình chữ nhật, đáy là một đa giác.</p> <p>– <i>Lăng trụ đều</i> : Lăng trụ đứng có đáy là đa giác đều.</p>	$S_{xq} = 2p.h$ <p>p : nửa chu vi đáy h : chiều cao</p>	$S_{tp} = S_{xq} + 2S_d$	$V = S.h$ <p>S : diện tích đáy h : chiều cao</p>

Chóp đều

Hình chóp đều là hình chóp có mặt đáy là một đa giác đều, các mặt bên là những tam giác cân bằng nhau có chung đỉnh.

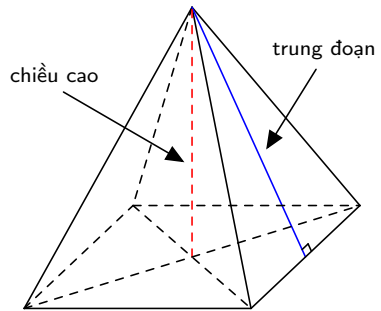
$$S_{xq} = p.d$$

p : nửa chu vi đáy
d : chiều cao của mặt bên (trung đoạn)

$$S_{tp} = S_{xq} + S_d$$

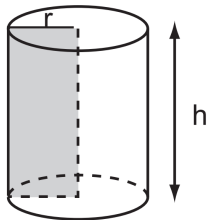
$$V = \frac{1}{3} S.h$$

S : diện tích đáy
h : chiều cao

Nội dung mới

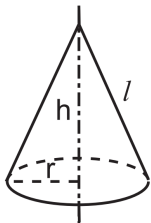
Cho hình trụ có bán kính r , chiều cao h .

Ta xem như là một hình "lăng trụ đứng", khi đó

- Diện tích xung quanh: $S_{xq} = 2p \cdot h = 2\pi rh$,
- Diện tích toàn phần: $S_{tp} = S_{xq} + 2S_{đ} = 2\pi rh + 2\pi r^2$,
- Thể tích: $V = S_{đ} \cdot h = \pi r^2 h$.

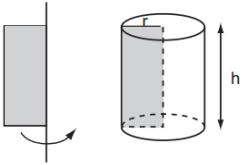
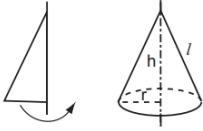
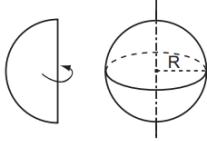
Cho hình nón có bán kính đáy r , chiều cao h , đường sinh l .

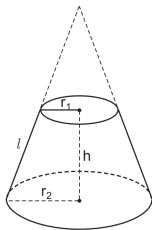
Ta xem như là một "hình chóp", khi đó

- Diện tích xung quanh: $S_{xq} = p \cdot l = \pi r l$,
- Diện tích toàn phần: $S_{tp} = S_{xq} + S_{đ} = \pi r l + \pi r^2$,
- Thể tích: $V = \frac{1}{3} S_{đ} \cdot h = \frac{1}{3} \pi r^2 h$.

Hình	Hình vẽ	Diện tích xung quanh	Thể tích
Hình trụ		$S_{xq} = 2\pi rh$	$V = \pi r^2 h$
Hình nón		$S_{xq} = \pi rl$	$V = \frac{1}{3} \pi r^2 h$
Hình cầu		$S = 4\pi R^2$	$V = \frac{4}{3} \pi R^3$

Cho hình nón cụt r_1, r_2 là các bán kính đáy, l là độ dài đường sinh, h là chiều cao.

Ta có

- $S_{\text{xq}} = \pi(r_1 + r_2)l = S_{\text{xq}} \text{ nón lớn} - S_{\text{xq}} \text{ nón nhỏ},$
- $V = \frac{1}{3}\pi h(r_1^2 + r_2^2 + r_1 r_2) = V_{\text{nón lớn}} - V_{\text{nón nhỏ}}.$